

NVT congres: Duurzaamheid

Inleiding

Het voorjaarscongres van de Nederlandse Vereniging van Tandartsen was gewijd aan het thema 'duurzaamheid'. Tandartsen verrichten handelingen en vervaardigen restauraties met het oogmerk dat wat zij tot stand brengen lang mee zal gaan, duurzaam is.

Uit de oudheid kennen we monumenten die eeuwenlang natuurverschijnselen en andere geweldadigheden hebben getrotseerd (afb.). In de tandheelkunde zijn wij trots wanneer voorzieningen het enkele decennia uithouden. Daarmee zij aangegeven hoe relatief, ook in de tandheelkunde, het begrip 'duurzaamheid' is.

Verschillende onderzoekers geven zeer uiteenlopende tijden aan wanneer het gaat over de overlevingskansen van restauratieve voorzieningen.¹⁻³ De oorzaken hiervan zijn de vaagheid en de subjectiviteit van zowel de gehanteerde kwaliteitscriteria als de redenen waarom handelingen worden herhaald of restauraties worden vervangen. Dikwijls wordt gesteld dat een vulling toe is aan vervanging zonder dat kan worden aangegeven wat er exact aan de hand is. Een gecorrodeerd oppervlak van een amalgaamrestauratie die bovendien kierende randen vertoont, nodigt uit tot vernieuwing, maar de vraag moet worden gesteld of dat wel nodig is. Ongeveer zeventig procent van de verrichtingen van de tandarts bestaat uit het vervangen van oude (?), falende (?) restauraties op grond van onduidelijke criteria.

Zijn de beslissingen over vervanging gebaseerd op feiten of op traditie? Boyd (1989) constateerde dat het laatste dikwijls het geval is.⁴ De opleiding speelt daarbij een belangrijke rol: Geleerd wordt (of werd) dat de restauratie een 'shiny surface' en 'smooth margins' behoort te hebben, zo niet, dan moet hij worden vervangen.

Er moeten duidelijke criteria worden opgesteld, die kunnen fungeren als richtlijn

Illustratie van 'relatieve' duurzaamheid: de oude Inkastad Machu Pichu.

bij de beslissing wanneer een tandheelkundige handeling moet worden uitgevoerd en wanneer een restauratie moet worden vervangen. Op grond van die criteria en op basis van nieuwe ontwikkelingen en inzichten zal de duurzaamheid van vele verrichtingen, en daarmee ook de prognose van behandelingen, in een ander daglicht komen te staan.

De sprekers van het NVT-voorjaarscongres lieten diverse aspecten van 'duurzaamheid' zien, gebaseerd op literatuurgegevens of op grond van eigen onderzoek. Zij toon-

den dat de overlevingskansen van plastische vulmaterialen en kroon- en brugwerk – waaronder ook adhesieve bruggen – kunnen verbeteren, indien rekening wordt gehouden met de mogelijkheden en beperkingen van de behandelprocedures en van eventueel toegepaste alternatieve therapieën. Dat de net zo belangrijke fase van kwaliteitscontrole achteraf en de nazorg ter sprake werden gebracht, spreekt voor zich.

Dr. J. P. van Amerongen, voorzitter NVT

Literatuur

¹ QVIST J, QVIST V, MJÖR IA. Placement and longevity of amalgam restorations in Denmark. *Acta Odontol Scand* 1990; 48 : 297-303.

² MJÖR IA, JOKSTAD A, QVIST V. Longevity of posterior restorations. *Int Dent J* 1990; 40 : 11-7.

³ LETZEL H, VAN 'T HOF MA, VRIJHOEF MMA, MARSGAKK GW, MARSHALL SJ. A controlled clinical study of amalgam restorations: survival, failures and causes of failure. *Dent Materials* 1989; 5: 115-21.

⁴ BOYD MA. Amalgam replacement: Are discussions based on fact or tradition? In: Anusavice KJ, ed. *Quality evaluation of dental restorations. Criteria for placement and replacement*. Chicago, London, Berlin, Sao Paulo, Hong Kong and Tokyo: Quintessence Publishing Co., Inc., 1989.